

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1939.

Andra kammaren.

Nr 22.

Torsdagen den 13 april.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 28, den 29 och den 31 nästlidna mars.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna läkarintyg:

Att ledamoten av riksdagens II kammare, herr *Emil Gustafson* i Vimmerby på grund av sjukdom — epidemisk influensa — för närvarande är oförmögen att bevista riksdagen varder härmed på heder och samvete intygat.

Vimmerby den 9 april 1939.

Teodor Hellström,
leg. läk.

Ledamoten av riksdagens andra kammare *Gustaf Kristoffer Pettersson* i Hällbacken, Kopparbergs län, som vårdas å härvarande medicinska klinik I för lunginflammation, är på grund av denna sjukdom förhindrad att delta i riksdagsarbetet under tiden 13 april—30 april 1939, vilket härmed intygas.

Stockholm den 11 april 1939.

Alvar Gjertz,
leg. läk.

Greve *T. v. Seth* är på grund av nödvändig kurortsvistelse förhindrad att delta i riksdagsarbetet, vilket på heder och samvete intygas.

Stockholm den 6 april 1939.

Robert Dahl,
leg. läk.

Riksdagsman *E. Lundbom* är på grund av luftrörskatarr oförmögen att delta i riksdagsarbetet fr. o. m. den 13 april och tillsvidare, intygas.

Stigtomta den 11 april 1939.

N. Bäckström,
provinsialläkare.

Att riksdagsman *Frans Edvin Gustafsson*, f. 5 juli 1888 i Rogberga, varit vårdad härstädes från den 6 april 1939 för lungsjukdom och ännu kvarligger, samt att han tillsvidare, åtminstone till 1 juli 1939 är förhindrad delta i riksdagsarbetet intygas.

Eksjö Sanatorium den 8 april 1939.

Å. Törnblom,
sanatorieläkare.

§ 3.

Anställdes gemensam omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 85 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Andra kammarens protokoll 1939. Nr 22.

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må,

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar Halléns och Werners ovannämnda motion (II:206), såsom *Bidrag till folkliga musikskolan i Arvika* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 15,000 kronor;

b) i anledning av herr Halléns m. fl. ovannämnda motion (II:207), till *Stipendier åt behövande och begåvade elever vid folkliga musikskolan i Arvika* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 2,000 kronor;

röstas

Ja;

Den det ej vill, röstas

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar Halléns och Werners samt herr Halléns m. fl. ovannämnda motioner (II:206 och II:207), såsom *Bidrag till folkliga musikskolan i Arvika* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, verkställdes omröstningen medelst omröstningsapparat, och utföll densamma med 109 Ja och 99 Nej, varjämte 3 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 89 Ja och 44 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 109 Ja och 99 Nej, sammanräkningen visade 198 Ja och 143 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

§ 4.

Föredrogs och lades till handlingarna en från justitiedepartementet till kammaren överlämnad avskrift av ett från samma departement utfärdat bevis därom, att Kungl. Maj:t genom beslut den 31 mars 1939 bifallit en av ledamoten av kammaren, hemmansägaren Ernst Valdemar Olsson från Bro församling i Göteborgs och Bohus län gjord anhållan att få såsom släktnamn antaga namnet Staxäng.

§ 5.

Avlämnades följande Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen av herr statsrådet *Engberg* propositionen, nr 252, angående anslag till vissa kommunala läroanstalter, privatläroverk m. m.; och av herr statsrådet *Pehrsson-Bramstorp* propositionen, nr 251, angående åtgärder för lagring av brännolja.

Dessa propositioner bordlades.

§ 6.

Svar på fråga. Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Chefen för jordbruksdepartementet, herr statsrådet **Pehrsson-Bramstorp**, som anförde: Herr talman! Herr Carlström i Södergården har till mig framställt följande fråga:

Svar på fråga. (Forts.)

»I en huvudstadstidning för den 29 mars 1939 offereras från den lettiska industrien (A.-B. Latvijas Import Förmedling) 'till fabrikspris' bl. a. kött & bacon, ost, fisk-, kött- & fruktkonserver m. m. på den svenska marknaden och agenter sökas för skilda delar av landet.

Anser herr statsrådet, att prisläget å kött m. m. på den inhemska marknaden nu kommit i ett sådant läge, att licenser för import av dylika varor är behövlig i den omfattning som ifrågavarande utbud synes förutsätta?»

Enligt inhämtad uppgift från det åberopade företaget har företaget bildats i avsikt att söka utöka exporten av lettiska varor till Sverige. Man är dock underkunnig därom att tillstånd erfordras för import av vissa jordbruksprodukter. Den av herr Carlström omnämnda annonsen har enligt uppgift från bolaget tillkommit för att undersöka avsättningsmöjligheterna i Sverige vid en eventuell import av produkter omnämnda i annonsen.

Jag vill erinra, att enligt kungörelse nr 648 den 30 juni 1937 får import av följande varor icke äga rum utan tillstånd av jordbruksnämnden, nämligen levande nötkreatur, får och svin, kött av nötkreatur och får, kött av häst, fläsk (med undantag av torrsaltat amerikanskt fläsk) samt konserver av dylikt kött eller fläsk. Enligt kungörelse nr 660 den 30 juni 1937 får import av mjölk, grädde, smör och ost icke äga rum utan tillstånd av statens jordbruksnämnd.

Någon uppmjukning av gällande bestämmelser eller direktiv är icke ifrågasatt, och är enligt min mening prisläget icke sådant att det motiverar import i av herr Carlström antydd omfattning.

Vidare yttrade

Herr Carlström: Herr talman! Jag ber att till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få framföra mitt tack för svaret, vilket ur min synpunkt är enbart tillfredsställande.

Det är emellertid uppenbart att när man får läsa en annons av den här beskaffenheten i en av våra huvudstadstidningar, kan man inte gärna tro annat än att underhandlingar förts med vederbörande land, varifrån man på detta sätt både offererar varorna och söker agenter på skilda håll i Sverige. Då det av herr statsrådets svar framgår, att inga underhandlingar förts med ifrågavarande land i detta avseende, har jag endast att framföra mitt tack för svaret, vilket jag som sagt finner tillfredsställande.

Överläggningen förklarades härmed avslutad.

§ 7.

Chefen för jordbruksdepartementet, herr statsrådet **Pehrsson-Bramstorp** *Svar på fråga.* erhöll på begäran ånyo ordet och anförde: Herr talman! Herr Thorell har till mig framställt följande fråga:

»Har herr statsrådet med hänsyn till dels det betänkande, som i fjol avgavs av utredningsmännen rörande verksamheten vid statsstuteriet å Flyinge, dels till i dagspressen relaterade förhållanden rörande statens import av ädla hingstar för avsikt att i enlighet med Kungl. Arméförvaltningens hemställan av den 14 oktober 1938 låta verkställa en allsidig utredning angående möjligheterna och de lämpligaste åtgärderna för säkerställande av arméns behov av ridhästar vid krigstillfälle?»

Såsom framgår av bil. 1 till utredningsmännens betänkande rörande verksamheten vid statsstuteriet å Flyinge pågår redan inom arméstaben utredning om anskaffandet av hästar för arméns räkning såväl i fred som krig. Enligt vad jag inhämtat har denna utredning hittills bland annat medfört, att änd-

Svar på fråga. (Forts.)

rade bestämmelser rörande inköp och utackordering av ackordshästar för armén utfärdats. Vidare har arméstaben i skrivelse den 30 sistlidna mars föreslagit vissa ändringar i hästhållningsreglementet. Utredningen pågår fortfarande.

Härefter yttrade

Herr **Thorell**: Herr talman! Jag ber att få tacka herr statsrådet för det svar, jag har fått. Det tillfredsställer mig i viss mån. Dock synes det mig att denna utredning går alldeles för sakta. Vi få ju undan för undan allt större svårigheter att fylla ridhästbehovet, särskilt det ridhästbehov, som förefinnes inom armén. Jag tror icke, att det hela kan hjälpas upp på annat sätt än genom att försöka intressera hästuppfödarna för den varmblodiga hästaveln, och det kan endast ske på så sätt att hästaveln göres mera lönande än den för närvarande är. Jag vill tillägga en annan sak och det är, att det synes mig, som om den import av stamhingstar, som på senaste tiden skett till Sverige, icke skett med tillbörlig omsorg i fråga om urvalet. Om utredningen fortsätter hoppas jag att den kommer att taga sikte på dessa saker i framtiden.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 8.

Svar på fråga. Ordet lämnades på begäran till

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet **Forslund**, som anförde: Herr talman! Herr Nilsson i Kristinehamn har till mig riktat följande fråga:

»Är det herr statsrådets avsikt att söka få det ytterligare utredningsarbete rörande organisationen av de civila tjänsteläkarna i städerna, som statsrådet förklarar sig anse erforderligt, utfört så snabbt att proposition i ärendet eventuellt kan föreläggas redan nästa års riksdag?»

Såsom jag framhållit i proposition nr 237 till årets riksdag torde vissa förändringar böra vidtagas i stadsläkareorganisationen för att uppnå större enhetlighet och stadga. I nämnda proposition har föreslagits, att städer med mindre än 5,000 innevånare skulle hänföras till vederbörande provinsialläkaredistrikt. För övriga städer är stadsläkarfrågan för närvarande helt beroende på kommunala myndigheters ställningstagande. Det är min avsikt att låta den fortsatta beredningen av ärendet bedrivas med all möjlig skyndsamhet. Jag vågar emellertid icke nu uttala mig om, huruvida förslag kan föreläggas nästa års riksdag.

Härpå yttrade

Herr **Nilsson** i Kristinehamn: Herr talman! Min fråga har föranletts av de besvärliga förhållanden som på detta område för närvarande äro rådande i ett stort antal svenska städer, beroende på att enhetliga bestämmelser rörande stadsläkarna totalt saknas. Man har under de senaste åren väntat på statsmakternas ingripande, och i avvaktan på att förhållandena i fråga skulle regleras genom sådant ingripande ha de kommunala initiativ, som herr statsrådet talade om, icke kommit till utförande.

Jag är mycket tillfredsställd med det svar herr statsrådet och chefen för socialdepartementet i dag avgivit, för vilket jag härmed ber att få framföra mitt tack, då det i varje fall bär vittne om att herr statsrådet har för avsikt att göra allt för att påskynda ett riksdagsbeslut i frågan.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 9.

Föredrogos var efter annan Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till bevillningsutskottet propositionen, nr 215, angående visst avtal mellan aktiebolaget Vin- & spritcentralen och Mo och Domsjö aktiebolag;

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr 229, angående åtgärder till stödjande av spannmålsmarknaden m. m.; och nr 230, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område;

till bevillningsutskottet propositionen, nr 231, med förslag till förordning angående ytterligare utsträckning av Kungl. Maj:ts befogenhet att meddela förordnande jämlikt 1 § förordningen den 7 juni 1935 (nr 259) om accis å margarin och vissa andra fettvaror, m. m.;

till behandling av lagutskott propositionen, nr 244, med förslag till lantarbetstidslag; samt

till statsutskottet propositionerna:

nr 245, med förslag till militärt avlöningsreglemente m. m.;

nr 246, med förslag till avlöningsreglemente för personal vid försvarsväsendet under krigstjänstgöring (krigsavlöningsreglemente); och

nr 247, angående vissa avlöningsanslag under riksstatens fjärde huvudtitel.

§ 10.

Vidare föredrogos var för sig och remitterades till statsutskottet följande på bordet liggande motioner, nämligen:

nr 436 av herr *Anderson* i Norrköping *m. fl.*; och

nr 437, av herrar *Anderson* i Norrköping och *Leffler*.

§ 11.

Slutligen föredrogos, men bordlades åter andra lagutskottets utlåtande nr 24, jordbruksutskottets utlåtanden nr 35—45 samt andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 3.

§ 12.

Till bordläggning anmäldes:

andra lagutskottets utlåtande, nr 25, i anledning av väckt motion rörande viss ändring i lagen den 11 september 1936 om förenings- och förhandlingsrätt; samt

andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtanden:

nr 4, i anledning av väckt motion om införande av statlig kontroll av elektriska mätare m. m.; och

nr 5, i anledning av väckt motion angående helgdagars fredande för offentliga nöjes- och idrottstillställningar.

§ 13.

Justerades protokollsutdrag.

§ 14.

Avlämnades följande motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 166, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1907 (nr 36 s. 1) om nyttjanderätt till fast egendom m. m., nämligen:

nr 438 av herrar *Gezelius* och *Hagberg* i Malmö;

nr 439 av herr *Sandström*; och

nr 440 av herr *Senander m. fl.*

Dessa motioner bordlades.

§ 15.

Ledighet från riksdagsgörömaålen beviljades:

herr <i>Gustafson</i> i Vimmerby (sjuk)	under 10 dagar fr. o. m. den 13 april,
› <i>Pettersson</i> i Hällbacken (sjuk)	› 18 › › › 13 ›
› <i>von Seth</i> (sjuk)	tills vidare › › 13 ›
› <i>Lundbom</i> (sjuk)	› › › › 13 ›
› <i>Gustafsson</i> i Bogla (sjuk)	› › › › 13 ›
› <i>Lithander</i>	under den 15 april och
› <i>Nordström</i> i Kramfors	› 4 dagar fr. o. m. den 15 april.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2.22 e. m.

In fidem
Sune Norrman.